

VERSLAG

statencommissie

Vastgesteld verslag van de openbare vergadering van de **Commissie Economie en Mobiliteit** van 26 maart 2012 van 13:30 tot 16.20 uur te Middelburg.

Voorzitter:	R. Ruissen
Aanwezig zijn de leden:	F. Babijn, J.F.M. Bergen, A.I.G. Dorst, B. Erbisim, H.J. van Geesbergen, P.A. Hamelink, L. Harpe, A.J. van der Maas, W.P.H. Markusse, C.J. van Overbeeke, L.E. Overdevest, C.M. de Paepe, R. van Tilborg, J. Verkerk, H.J. Zielstra
Tevens zijn aanwezig:	Gedeputeerden C. van Beveren, S.J. Heijning, G.R.J. van Heukelom, B. de Reu; van dir. E&M: M. van Groeningen, E. Raas en J. Strobbe; commissiegriffier A.M. Lobik
Afwezig zijn de leden:	C. Bruring, P. Colijn

---

1. **Opening en mededelingen**

2. **Vaststellen agenda:** de agenda wordt vastgesteld. De afwezigen worden gemeld. Bij agendapunt 7 wordt toegevoegd het ontvangen mailbericht van de Regionale Adviescommissie Proceindustrie Zuidwest Nederland over hetzelfde onderwerp.
3. **Gelegenheid om in te spreken:** er zijn geen insprekers.
4. **Informatie-uitwisseling: mededelingen van gedeputeerden:**
Gedeputeerde De Reu geeft de laatste stand van zaken rond Zalco. Het Mobiliteitscentrum loopt, en de aanvraag ligt in Brussel. Hij is voorzichtig optimistisch over een mogelijke doorstart.

Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag:

De heer Harpe (GL) zegt dat het kabinet wil bezuinigen op bijdragen uit Brussel, wat gevolgen heeft voor de Europese Structuurfondsen. Onderneemt GS actie om dit tegen te gaan?

Gedeputeerde De Reu antwoordt dat er overleg plaatsvindt tussen de verschillende landsdelen en staatssecretaris Bleker, om te proberen het kabinet op andere gedachten te brengen.

De heer Babijn (PvZ) informeert naar de berichtgeving in de Trouw, over aanpassing van alle provinciale wegen naar gescheiden rijstroken.

Gedeputeerde Van Beveren zegt dat het begon met een interview met het blad "Verkeerskunde". Dit is verkeerd overgenomen door de Trouw. Er worden géén wegen aangepast.

Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan:

Mevrouw De Paepe (VVD) informeert naar de open eindjes van Kerend Tij. Ze is het zicht kwijt op de doorlopende leerlijnen. Is er overleg geweest over de maritieme opleidingen? In de PZC stond een artikel over de huisvesting van het Maritiem Instituut; wat was de mening van de Onderwijs Autoriteit hierover? Ze heeft nog steeds geen antwoord op haar vraag naar de tussentijdse uitstroom op de HZ, en de vraag naar de opbouw van het Roosevelt Academy Fonds.

Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat de doorlopende leerlijnen voortkomen uit het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie. De doorstroom moet beter, vooral van Havo naar HBO. Hij zal het resultaat navragen bij de HZ. De HZ en ROC zijn bezig om de maritieme opleidingen te verbeteren, in overleg met het OAZ. De provincie staat buiten de huisvesting. Het RA-fonds wordt deze maand afgesloten.

Mevrouw De Paepe (VVD) meent dat de doorstroming van MBO naar HBO heel belangrijk is, en ze vraagt of daar nog afstemming over plaatsvindt.

Gedeputeerde Van Heukelom antwoordt dat daar zeker overleg over wordt gevoerd.

Mevrouw Verkerk (CU) vraagt naar de inzet van gelden voor het gebiedsprogramma Kanaalzone en de

voortgang van het project.

Gedeputeerde De Reu antwoordt dat er een gezamenlijk Programmteam voor uitvoering van het beleidsprogramma is ingesteld o.l.v. dhr. Lonink. Er zijn ook grote infrastructurele projecten aan de orde, het Valuepark, Biobased Economy e.d. In deze periode wordt 6 miljoen besteed, waarvan een half miljoen aan de projectorganisatie. We willen meer strategisch met de projecten omgaan.

5. **Statenvoorstel Start/Kadernotitie Economische Agenda 2013-2016, E&M-040**

De voorzitter zegt dat er al een nuttige Zicht op Beleid bijeenkomst is geweest. Nu behandelen we het statenvoorstel over de Economische Agenda. We nemen de informatie over "Land in Zee" mee.

De heer Van Geesbergen (VVD) vond het een startnotitie maar geen kadernotitie, de kaders ontbreken. Moeten PS de kaders niet vaststellen? Is dat niet nodig door de interactieve voorbereiding, en consultatie van externe partijen? De planning is ook nogal strak. Het is niet gemakkelijk om keuzes te maken, maar dat is wél nodig door het topsectorenbeleid. Krijgen PS nog de kans om keuzes te maken?

De heer V.d. Maas (SGP) vindt het goed dat het collegeprogramma wordt vertaald in concrete keuzes, vooral in sectoren waarin Zeeland goed is. We moeten gemeenten erbij betrekken, maar vooral onze eigen opgave verwoorden. Op voorhand moeten we aangeven dat verbindingen verbeterd moeten worden. Deze moeten sneller en betrouwbaarder worden.

De heer Harpe (GL) vraagt wat hij met "sneller" bedoelt.

De heer V.d. Maas (SGP) bedoelt de Noord-Zuid verbinding; onderzoeken of dat verbeterd kan worden.

De heer Van Overbeeke (D66) leest in de slotanalyse dat demografische ontwikkeling als kans wordt opgevat, en informeert hoe dat wordt gezien. In het verleden werd zorg economie onderbelicht, maar hij ziet dit als groeimarkt. Is er een plan van aanpak voor het binnenhalen van Europese subsidies? Hij vraagt extra aandacht voor schone energie.

Mevrouw Overdeest (PVV) is blij dat er nauw wordt samengewerkt met het bedrijfsleven en de gemeenten. Op pagina 17 leest zij dat containerisatie in 2011 achterloopt op schema. Hoe komt dat en hoe is het plan voor de toekomst? Zij wijst ook op het belang van Europese subsidies.

De heer Harpe (GL) vindt dat de nota breder geformuleerd mag worden: Zeeland is geen eiland, we moeten ook naar Brabant en Vlaanderen kijken. Het is teleurstellend dat er maar één keer duurzaam in de nota staat, en ecologie helemaal niet. Economie vanuit ecologie is een belangrijke pijler voor Zeeland! Dit is een prima start, maar klopt dit wel met het collegeprogramma?

De heer Babijn (PvZ) reageert op een interview met gedeputeerde De Reu, waarin deze zegt dat we ons vooral op Brussel moeten richten. Hij vindt dat we Den Haag niet moeten vergeten.

De heer Van Tilborg (SP) mist in de matrix op pagina 13 de onderwerpen onderwijs en mobiliteit. Wat gebeurt er met de informatie die is verkregen in de Zicht op Beleid bijeenkomst? Is containerisatie achtergebleven door de problemen rond de WCT?

Mevrouw Verkerk (CU) vindt het prima om de overheid te zien in een faciliterende rol. Er moet wel ruimte blijven voor nieuwe initiatieven, naast de geformuleerde speerpunten. Beleid moet je kunnen bijstellen. Hoe wordt dit geborgd?

De heer Hamelink (PvdA) vindt het een prima notitie, ook in combinatie met "Land in Zee". De actiepunten die zijn aangedragen door externe partijen zijn in het verleden met voorrang aangepakt. Hij is voor ontwikkeling in de havens. Op pagina 18 staat dat Biobased Europe in 2011 achterloopt. Hoe komt dat?

De heer Bergen (CDA) vindt het prima om te focussen, maar dan met flankerend beleid voor andere zaken. Een zo dynamisch document moet ieder jaar worden bijgesteld. Misschien kan evaluatie in een Zicht op Beleid-bijeenkomst? De zorg economie biedt nu meer kansen dan een paar jaar geleden.

Gedeputeerde De Reu zegt dat de invloed van GS en PS op de economie maar heel bescheiden is.

M.b.t. de Economische Agenda gaat GS de projectgroep aansturen. Verder is de vraag uit de markt leidend. Er is gekozen voor een interactief traject, in overleg met de statengriffie. Uitvoering van beleid is pas aan de orde na 28 september, bij vaststelling van de Business Cases (afgekeken van het topsectorenbeleid). We streven naar 5 BC's o.l.v. een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven. De thema's en sectoren worden in de matrix gezet, waarbij het gaat om de onderlinge verbanden. Gemeentes worden erbij betrokken. Infrastructuur is een belangrijk thema. Zorg economie is belangrijk. GS is in discussie met het Rijk over Europese Structuurfondsen. In 2011 liep containerisatie achter doordat een potentiële ondernemer zich terugtrok. We zijn een faciliterende overheid, maar niet alle innovatie kan ondersteund worden. Biobased Europe liep wat achter, maar ligt nu weer op schema.

Mevrouw Van Groeningen (dir. E&M) legt uit dat "krimp" een kans kan zijn, doordat bedrijven daardoor hun productie anders gaan organiseren. Het kan leiden tot innovatie en vernieuwing.

In tweede termijn:

De heer Harpe (GL) had nog gevraagd naar de geringe aandacht voor ecologie en duurzaamheid. De heer V.d. Maas (SGP) wijst op het belang van transparantie, ook financieel. Het stimuleren van ondernemerschap staat er niet in. Verbindingen Noord-Zuid zijn van belang, óók over de weg. De heer Van Geesbergen (VVD) begrijpt dat PS dus bewust een andere rol krijgt door dit beleidsproces. PS wordt gelijk met de samenleving hierin meegenomen. Dat had er wel in kunnen staan. Het geheel spreekt hem overigens zeker aan.

Gedeputeerde De Reu zegt dat er zeker aandacht is voor duurzaamheid en ecologie, ook al wordt het woord niet vaak genoemd. Het staat in de centrale doelstelling: "duurzame economische ontwikkeling". Het ondernemerschap zullen we expliciteren. Er is zeker ook aandacht voor de verbindingen over de weg. We zullen er duidelijker in beschrijven dat PS één van de actoren is.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling in PS.

6. **Statenvoorstel Verzoek financiële bijdrage t.b.v. ROC-hoofdkantoor in Terneuzen, E&M-041**

De heer Bergens (CDA) voelt zich op het verkeerde been gezet. In Stuwende Krachten zijn afspraken gemaakt. Hij wil er geld in steken, maar er staan voorwaarden bij (pagina 3). In het collegeprogramma staat "frictiekosten" en hier "meerkosten". Is het geld wel nodig? Waarop is dit verzoek gestoeld? Kan er niet beter een subsidie van gemaakt worden? Zo is het een ongeclausuleerde gift.

Mevrouw Verkerk (CU) is in verwarring over het doel van het voorstel. Waarop is de financiële bijdrage gefundeerd? En waarom wordt deze betaald uit de post onderwijsinfrastructuur? Wat zijn de voorwaarden waard als je ze niet controleert? Ze vraagt zich af of dit een slimme investering in onderwijs is.

De heer Van Tilborg (SP) wil ook weten of het ROC het geld nodig heeft. De SP wil dit geld liever besteden aan het onderwijs zelf, of aan gratis OV voor MBO-studenten. Gaat de investering van het ROC zelf ten koste van het onderwijs? Wat gebeurt er als de meerkosten hoger uitvallen? Hoe worden de gestelde voorwaarden gecontroleerd?

De heer Babijn (PvZ) ziet dit als een verplaatsing van werkgelegenheid. Er zijn misverstanden tussen de participanten over de vraag of het geld is bestemd voor reiskosten. Klopt het dat de bijdrage van het ROC ten koste gaat van onderwijs? Het ROC heeft 22 miljoen op de spaarrekening en had vorig jaar 1 miljoen winst. Waarom dan dit voorstel? Hij is ertegen.

De heer Harpe (GL) is verwonderd dat dit onderwerp was van het collegeprogramma. Hij vraagt hoe die afspraak is vastgelegd? Is het een voldongen feit? In zijn visie is het een bouwsubsidie. Het ROC heeft een aanzienlijke reserve. Hij verwijst naar het artikel over bouwen en ROC's in de Volkskrant van afgelopen zaterdag. Hij wil daar een oordeel van de gedeputeerde over hebben.

De heer Markusse (PVV) vraagt om een onderbouwing van het gevraagde bedrag. Wat zijn de maximaal acceptabele kosten? Is er straks genoeg ruimte voor het onderwijs over? Hij heeft gehoord dat er lokalen worden omgebouwd waardoor geen les gegeven kan worden.

De heer Van Overbeeke (D66) wil geld steken in de kwaliteit van het onderwijs, maar niet in onnodige verhuizingen. Hij ziet het nut hiervan niet, omdat het personeel niet gaat verhuizen. Hij vraagt de coalitie om dit besluit te herbezien. Hij is verbaasd over de financiële middelen van het ROC.

De heer Dorst (SGP) informeert naar de € 90.000,-- rentebaten op pagina 1; wat is dat? In het collegeprogramma staan voorwaarden m.b.t. efficiency en effectiviteit, die hij nu niet kan terugvinden. Was de financiële positie van het ROC al bekend t.t.v. de collegevorming? Hoe gaan we de efficiency en effectiviteit controleren?

Mevrouw De Paepe (VVD) informeert naar de aanvraag van het ROC. Wat staat erin, wat willen ze doen? Ze wil weten hoe we gaan controleren waar het geld aan is uitgegeven.

Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat tijdens de collegeonderhandelingen er een aanvraag kwam vanuit de gemeenten en het bedrijfsleven in ZVI. De provincie heeft gezegd een aandeel in de meerkosten te willen betalen omdat het bedrijfsleven de werknemers nodig heeft, omdat het een krimpgebied is en om voor ZVI. iets te doen. Het kan een stimulerende uitwerking hebben op de werkgelegenheid. De voorwaarden zijn gesteld, ook voor gespreide opleidingen. Het idee was om niet te controleren, maar als PS dat wil kunnen we er een subsidie van maken. Het doel van de fusie staat in een rapportage van het Ministerie en een opdracht aan de Onderwijs Autoriteit.

Mevrouw Verkerk (CU) zegt dat ze had gevraagd naar het doel van de financiële bijdrage.

Gedeputeerde Van Heukelom verwijst naar de redenen die hij eerder gaf: de vraag vanuit gemeenten en bedrijfsleven, de krimp en de regio wat gunnen. De problemen rond de fusie, met name in Zvl., worden zo verholpen. De 22 miljoen van het ROC is de waarde van de gebouwen. De bijdrage van het ROC ad € 660.000,-- komt uit de reserve huisvesting, niet uit het onderwijsgeld. De efficiency en effectiviteit kan in een subsidierelatie ingebouwd worden. Het bevreedt hem dat de PvZ tegen is.

De heer Babijn (PvZ) zegt dat het gevoel wordt gewekt "dat er eindelijk eens iets terugkomt door de

tunnel", maar als je het rationeel beziet moet je het gewoon niet doen.

Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat het een politiek besluit is, en daarom in het collegeprogramma staat. Er lag toen al een verzoek. Dit zijn de maximale kosten. Het is hem niet bekend dat er door verbouwing geen les kan worden gegeven. De vraag van de SGP naar de rentebaten zal hij schriftelijk beantwoorden. De financiële positie van het ROC was toen niet zo bekend, maar met een subsidiebeschikking kunnen we controleren. Hij zal de commissie de aanvraag van het ROC toesturen. Het artikel in de Volkskrant heeft hij niet gelezen. Vanwege de perikelen in het HBO is er veel controle, en vandaar zulke berichten. Gedeputeerde stelt dat onze ROC's vrij overzichtelijk zijn.

In tweede termijn:

Mevrouw Verkerk (CU) begrijpt dat het doel van de bijdrage is om ZVI een impuls te geven, maar dat wordt betaald uit de pot voor onderwijsinfrastructuur. Dat is niet de goede weg.

De heer Babijn (PvZ) vraagt of er een financiële noodzaak is voor de bijdrage.

De heer Bergens (CDA) meent dat de 22 miljoen reserve van het ROC een eis is die de overheid stelt. Er is sprake van verkeerde beeldvorming. Het punt is dat PS kaders moet kunnen stellen. Een subsidie is een bureaucratische oplossing. We willen echter wel de gang van zaken kunnen controleren.

De heer Babijn (PvZ) zegt dat het voorstel aan eisen moet voldoen. Onze vragen moeten beantwoord zijn voordat het voldoende onderbouwd is om in PS te behandelen. Nu is er ineens sprake van een subsidie. Hij vindt het voorstel niet voldoende onderbouwd om in PS te behandelen.

De heer Harpe (GL) zegt dat gedeputeerde de vragen ontwijkt. Het artikel in de Volkskrant is duidelijk.

De geldsmijterij bij ROC's komt ook door onvoldoende toezicht door het Rijk. GS moet nagaan of dit zich ook in Zeeland voordoet. Gedeputeerde zegt ook te gemakkelijk dat het dan een subsidie moet worden, maar dat kan zo niet. Dat is een heel ander traject. De vraag is nu of het ROC echt niet zonder deze middelen kan.

De heer Markusse (PVV) vraagt waarom het hoofdkantoor in Terneuzen meer studenten zou trekken. Op pagina 1 staat 2,7 miljoen aan financiers; wat is precies de kostenopbouw?

De heer Dorst (SGP) vindt een subsidie niet nodig. GS moet aangeven hoe ze grip houdt op de besteding. Als het goedkoper wordt zou er geld teruggegeven moeten worden. Het valt hem op dat de PvdA niet op het voorstel reageert.

De heer Harpe (GL) vraagt waar volgens dhr. Dorst het geld aan besteed moet worden.

De heer Dorst (SGP) antwoordt dat dit in algemene zin moet worden besteed aan het geformuleerde doel (dit kan steen zijn, maar ook bijv. automatisering).

De heer Hamelink (PvdA) zegt dat hij nog steeds achter het collegebesluit staat.

Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat het geld uit deze pot komt omdat hier ook "economie" onder valt. De bijdrage is toegezegd maar met toestemming van de Staten. De Minister van Onderwijs geeft de ROC's incidenteel extra geld in deze moeilijke tijden, dus zij zijn overtuigd van de noodzaak. Hij zal ervoor zorgen dat er enige controle mogelijk is. Hij schrijft hierover een aanvullende notitie voor de PS-vergadering. Een flinke ROC-vestiging zal zeker meer studenten trekken. Hij zal een overzicht verstrekken van de kostenopbouw. De provincie is er niet voor om de ROC's te controleren, maar hij kan de Raad van Bestuur wel vragen hoe dat bij hen zit.

De voorzitter vraagt of het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling in PS.

De heer Harpe (GL) meent dat wel een nadere onderbouwing van de cijfers nodig is, ook m.b.t. de financiële positie van het ROC.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel naar PS kan, nadat aan alle toezeggingen is voldaan.

7. **Brief van de NVS-NVL over Reisregeling 16- en 17-jarige MBO-studenten van 11 januari 2012**

De heer Zielstra (CDA) meent dat studenten de opleiding moeten kunnen volgen die ze willen. Het CDA heeft in november een motie ingediend om dit probleem te onderzoeken. De provincie is niet bevoegd.

De heer Erbisim (PvdA) steunt het idee om hier een onderzoek naar te doen.

Mevrouw Verkerk (CU) vraagt of dit kan worden meegenomen in de notitie over doelgroepenvervoer die we voor de zomer zouden krijgen.

De heer Van Tilborg (SP) zegt dat er breed draagvlak is om aan dit verzoek te voldoen. De SP heeft 1500 handtekeningen opgehaald. We moeten hier geld aan uitgeven i.p.v. aan de verhuizing van het hoofdkantoor ROC. We kunnen dit meenemen in de concessie.

De heer Babijn (PvZ) vindt dit ook een betere investering dan in de verhuizing van hoofdkantoor ROC.

De heer Van Overbeeke (D66) is voor goed OV voor alle leerlingen. Hij is bang dat het Rijk niet betaalt als de provincie dat al doet. Hij steunt dit alleen als het voor alle leerlingen gaat gelden.

De heer V.d. Maas (SGP) onderstreept dat dit een landelijke taak is. Dit onderwerp moeten we meene-

men in het OV-plan. Steunen andere provincies structureel?

De heer Van Geesbergen (VVD) vindt dit een Rijkstaak. Limburg geeft subsidie, maar daar is hij niet voor. We moeten dit onderwerp opnieuw bekijken bij de behandeling van het OV-plan.

Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat er voor de zomer een OV-visie komt, over deze ingewikkelde problematiek, incl. AWBZ en WMO enzovoorts. Dit jaar wordt een Kadernotitie opgesteld en in 2013 een OV-Beleidsplan, waar we de concessie mee ingaan. In 2014 eindigen alle concessies. Hij vraagt hoe de SP gratis abonnementen wil financieren.

De heer Van Tilborg (SP) denkt aan Delta-dividend, of het geld voor verhuizing hoofdkantoor ROC's. Gedeputeerde Van Heukelom zegt dat de motie Slob over OV voor alle leerlingen is afgewezen. Het wordt een steeds breder probleem, het gaat nu ook over primair onderwijs. Onze leerlingen hebben al meer korting dan elders, tot aan het aflopen van de concessie. Limburg geeft korting, maar die is fraudegevoelig. Brabant hanteert één tarief.

In tweede termijn:

De heer V.d. Maas stelt vast dat de provincie er niet over gaat, maar hij wil wel de belangen behartigen van deze doelgroep.

De voorzitter stelt voor dat we de brief beantwoorden door het verslag van de vergadering toe te voegen. De commissie stemt hiermee in.

8. Toezeggingenlijst

GS-brief van 28 februari 2012 over Herziening beleidsnota Energie en Klimaat: geen opmerkingen

Memo met stand van zaken Zalco, nr. 51;

Mevrouw De Paepe (VVD) vraagt of er nog een voorstel komt m.b.t. de provinciale bijdrage van 4 ton? Gedeputeerde De Reu antwoordt bevestigend, dit zit morgen in GS.

De voorzitter stelt vast dat afgevoerd kunnen worden toezeggingen 25, 26, 27, 29 en PS nr. 51.

9. Conceptverslag commissie Economie en Mobiliteit van 13 februari 2012

Niet de heer Hofstede was aanwezig namens D66, maar de heer Overbeeke.

Aldus gecorrigeerd wordt het verslag vastgesteld.

10. Volgende vergadering maandag 21 mei of 4 juni 2012 (nadere informatie volgt)

De volgende stukken ter kennisneming worden ter behandeling doorgeschoven:

- GS brief van 6 maart 2012 over Biobased Europe (verzoek van dhr. Zielstra);
- GS brief van 28 februari 2012 met verantwoording uitvoering motie Fietsen is gezond en goed voor de economie 2011 (verzoek van dhr. Hamelink)
- GS brief van 28 februari 2012 met Werkplan Verkeersveiligheid Zeeland 2012 ROVZ (verzoek van dhr. Zielstra)
- GS brief van 7 februari 2012 aan Ministerie van I&M over bijdrage regio aan nieuwe sluis Terneuzen (verzoek van dhr. Zielstra)

11. Sluiting 16.20 uur

Advies van de vergadering van de **Commissie Economie en Mobiliteit** van 26 maart 2012 aan het Presidium ter voorbereiding van de Statenvergadering van 20 april 2012

In deze commissievergadering zijn de volgende behandeld:

1. *Statenvoorstel Start/kadernotitie Economische Agenda 2013-2016, E&M-040*

De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling in de Staten.

2. *Statenvoorstel verzoek financiële bijdrage t.b.v. ROC hoofdkantoor in Terneuzen, E&M-041*

De commissie is van mening dat het voorstel, met inachtneming van de gedane toezeggingen, voldoende is onderbouwd voor behandeling in de Staten.

MIDDELBURG, 27 maart 2012

De commissie voornoemd,

Mr. A.M. Lobik
commissiegriffier